מהדורה למורה – מפתח תשובות

מטרות הדף:

- להבין מהי היסטוריה וכיצד חוקרים את העבר
- להבחין בין מקור ראשוני למקור משני ולבדוק אמינות מקור
- לתרגל חישוב מאות וספירת שנים (לפנה"ס ולספירה)

גרסת עולים חדשים – מילון מילים בראש הדף, משפטים קצרים ושפה פשוטה. אפשר לאפשר מילון אישי ועבודה בזוגות.

חלק א' – שאלות רב-ברירה

1. א – חקר העבר האנושי בעזרת מקורות
2. ב – נוצר בתקופה הנחקרת או בידי עד לאירוע
3. ג – ספר לימוד היסטוריה
4. ב – הצגה חד צדדית כדי לשכנע או להאדיר צד אחד
5. ב – 5
6. ב – 476

חלק ב' – נכון או לא נכון

1. לא נכון – פרהיסטוריה היא תקופה שאין עליה מקורות כתובים
2. נכון – זו ההגדרה של מקור ראשוני
3. לא נכון – לפני הספירה סופרים לאחור, לכן 500 לפנה"ס קדמה ל-100 לפנה"ס
4. לא נכון – אין שנת 0, עוברים ישירות משנה 1 לפנה"ס לשנה 1 לספירה
5. נכון – הוא נכתב מאוחר יותר על סמך מקורות אחרים

חלק ג' – השלימו את המילה החסרה

1. היסטוריה
2. משני
3. 1
4. לאחור

חלק ד' – התאימו בין המושג להסבר

- 1 – ב (מכתב מאותה תקופה)
- 2 – ד (ספר לימוד היסטוריה)
- 3 – א (הצגה חד צדדית של הדברים)
- 4 – ה (סידור אירועים לפי סדר התרחשותם)
- 5 – ג (ספירת שנים לאחור לפני לידת ישו)

חלק ה' – סדרו את שלבי עבודת ההיסטוריון/ית

1. שואלים שאלת מחקר
2. אוספים מקורות
3. בודקים את המקורות - מי כתב ומתי
4. משווים בין מקורות שונים
5. מפרשים ומסיקים מסקנות

חלק ו' – שאלות קצרות

1. מקור ראשוני נוצר בזמן האירוע (למשל מכתב או מטבע), מקור משני נכתב מאוחר יותר על סמך מקורות אחרים (למשל ספר לימוד)
2. מי כתב את המקור ומה מעמדו? מתי נכתב - קרוב לאירוע או זמן רב אחריו?

כרטיס יציאה – מה לחפש

- מקור ראשוני מאותה תקופה, מקור משני נכתב מאוחר יותר
- המאה ה-11 (מוחקים שתי ספרות אחרונות ומוסיפים 1)
- עוברים ישירות משנה 1 לפנה"ס לשנה 1 לספירה בלי שנת 0

טיפים להפעלה:

- אפשר לתרגל את חישוב המאות על הלוח עם כמה שנים נוספות לפני התרגיל
- כדאי להביא דוגמאות קונקרטיות למקור ראשוני ומשני מהכיתה (למשל תמונה ישנה מול ספר היסטוריה)
- בשאלות הנכון/לא נכון על ספירת השנים כדאי להדגים על ציר זמן מצויר על הלוח

דף תרגול: מבוא להיסטוריה

דף התלמיד/ה **עולים חדשים**

שם: _____ **כיתה:** _____ **תאריך:** _____

בדף הזה נתרגל מילים חשובות בהיסטוריה: מה זה היסטוריה, איך בודקים מקורות, ואיך סופרים שנים ומאות.

📖 מילון קטן:

היסטוריה	חקר העבר של בני האדם בעזרת מקורות
מקור ראשוני	מקור מאותה תקופה או של מי שהיה עד לאירוע
מקור משני	מקור שנכתב מאוחר יותר על סמך מקורות אחרים
מגמתיות	הצגת דברים באופן חד צדדי כדי לשכנע
ציר זמן	סידור אירועים לפי סדר התרחשותם
לפנה"ס	ספירת שנים לאחור, לפני לידת ישו
מאה	מאה שנים, למשל המאה ה-5 היא השנים 401-500
פרהיסטוריה	תקופה שאין עליה מקורות כתובים

1 חלק א' – שאלות רב-ברירה

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. מה המילה היסטוריה אומרת?

א) חקר העבר האנושי בעזרת מקורות ב) ניחוש מה קרה בעבר ג) כתיבת סיפורים דמיוניים

ד) מדע העתיד

2. איזה מקור נוצר באותה תקופה?

א) נכתב מאה שנה אחרי האירוע ב) נוצר בתקופה הנחקרת או בידי עד לאירוע ג) הוא תמיד ספר לימוד

ד) נכתב על ידי היסטוריון מודרני בלבד

3. מה נכתב הרבה אחרי האירוע?

א) יומן אישי מהתקופה ב) מטבע עתיק ג) ספר לימוד היסטוריה ד) מכתב מהתקופה הנחקרת

4. מתי מקור לא אובייקטיבי?

א) המקור מדויק לגמרי ב) הצגה חד צדדית כדי לשכנע או להאדיר צד אחד ג) המקור נכתב בשפה זרה

ד) המקור ארוך מאוד

5. איזו מאה היא שנת 476?

א) 4 ב) 5 ג) 6 ד) 47

6. מתי בערך התחילו ימי הביניים?

א) 313 ב) 476 ג) 1096 ד) 1492

2 חלק ב' – נכון או לא נכון

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
1	פרהיסטוריה היא תקופה שיש עליה הרבה מקורות כתובים	☐	☐
2	מקור ראשוני נוצר בתקופה הנחקרת עצמה	☐	☐
3	שנת 500 לפנה"ס מאוחרת משנת 100 לפנה"ס	☐	☐
4	יש שנת 0 בספירה הנהוגה	☐	☐
5	ספר לימוד היסטוריה נחשב מקור משני	☐	☐

3 חלק ג' – השלימו את המילה החסרה

השלימו את המילה החסרה.

1. ה_____ היא חקר העבר האנושי בעזרת מקורות

2. מקור שנכתב מאוחר יותר על סמך מקורות אחרים נקרא מקור _____

3. כלל אצבע למציאת מאה: מוחקים שתי ספרות אחרונות ומוסיפים _____

4. בשנים שלפני הספירה סופרים שנים _____

4 חלק ד' – התאימו בין המושג להסבר

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

1. מקור ראשוני	___	**א.** הצגה חד צדדית של הדברים
2. מקור משני	___	**ב.** מכתב מאותה תקופה
3. מגמתיות	___	**ג.** ספירת שנים לאחור לפני לידת ישו
4. ציר זמן	___	**ד.** ספר לימוד היסטוריה
5. לפנה"ס	___	**ה.** סידור אירועים לפי סדר התרחשותם

5 חלק ה' – סדרו את שלבי עבודת ההיסטוריון/ית

מספרו את השלבים לפי הסדר הנכון (1, 2, 3...).

☐	משווים בין מקורות שונים
☐	מפרשים ומסיקים מסקנות
☐	אוספים מקורות
☐	שואלים שאלת מחקר
☐	בודקים את המקורות - מי כתב ומתי

6 חלק ו' – שאלות קצרות

ענו בקצרה.

1. הסבירו במילים שלכם מה ההבדל בין מקור ראשוני למקור משני, ותנו דוגמה לכל אחד

2. ציינו שתי שאלות שעוזרות לבדוק את אמינות המקור

כרטיס יציאה

מה ההבדל בין מקור ראשוני למקור משני?

איזו מאה היא שנת 1096 לספירה?

למה אין שנת 0 בספירה?

איך הרגשתי בשיעור? ☹ 😐 🙂 😀